

مطالعه تأثیر برخی کودهای ارگانیک بر میزان ترکیبات آنتی اکسیدانی گل گاوزبان بومی ایرانمریم فرجی^۱، کتابون پورسخی^{۱*}

۱-دانش آموخته کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)

۲-عضو هیئت علمی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)

چکیده

گل گاوزبان ایرانی (*Echium amoenum* Fisch. & C. A. Mey.) گیاهی علفی، دو ساله یا چند ساله و از گیاهان دارویی مهم خانواده گل گاوزبانیان (Boraginaceae) می باشد. این گیاه دارای مواد مؤثره فراوان است که در طب سنتی ایران، مواد مؤثره موجود در گل ها و سرشاخه های آن استفاده می شود. هدف از انجام این پژوهش بررسی تأثیر کودهای ارگانیک بر میزان ترکیبات آنتی اکسیدانی گل گاوزبان ایرانی است. این تحقیق در قالب طرح کاملاً تصادفی با پنج تیمار از کودهای ارگانیک که هر یک در سه سطح و هر سطح در سه تکرار و هر تکرار با چهار گلدان در مقایسه با گروه شاهد (بدون تیمار) اجرا گردید. تیمارها شامل کود ورمی کمپوست در سه سطح به نسبت حجمی ۱۰، ۲۰ و ۳۰ درصد، کود مرغی در سه سطح به نسبت حجمی ۵، ۱۰ و ۲۰ درصد، کود بیوسولفور در سه سطح ۵، ۱۰ و ۱۵ گرم، کود نیتروکسین در سه سطح ۵، ۱۰ و ۱۵ میلی لیتر آب به صورت بذر مال، کود هیومیکس در سه سطح ۱۰۰، ۲۰۰ و ۳۰۰ گرم در ۵ میلی لیتر آب به صورت بذر مال و گلدان های شاهد بدون اعمال هیچ تیماری بودند. میزان آنتوسیانین و فلاونوئید در سه طول موج ۲۷۰، ۳۰۰، ۳۳۰ نانومتر اندازه گیری شدند. نتایج حاکی از آن است که سطوح مختلف کودهای ارگانیک تأثیر معنی داری بر میزان ترکیبات آنتی اکسیدانی داشت. به طور کلی کود مرغی ۲۰ درصد و ورمی کمپوست ۳۰ درصد بهترین تیمارها از نظر تأثیر بر میزان آنتوسیانین و کود هیومیکس ۳۰۰ گرم و کود مرغی ۱۰ و ۲۰ درصد بهترین تیمارها از نظر تأثیر بر میزان فلاونوئید بودند. بنابراین با توجه به اثرات مخرب کودهای شیمیایی و همچنین آثار مطلوب مشاهده شده از کودهای ارگانیک به منظور کشت متابولیک و نیز گسترش کشاورزی پایدار، مصرف کودهای ارگانیک با مقادیر ذکر شده به منظور کشت گل گاوزبان ایرانی توصیه می شود.

واژگان کلیدی: گل گاوزبان ایرانی، کودهای ارگانیک، آنتوسیانین، فلاونوئید